

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 9. Occurritur argumentis, quæ objiciuntur adversus dicta capite
præcedenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

chia c. 5. formas Sacramentorum vocat, *invocationes consecratorias*. Ista verò invocatio periculo frustrationis, & falsitatis exponitur, dum ipsamet consecratio, seu Sacramentum, exponitur periculo nullitatis. Siquidem Sacerdos v. g. falsò dicit, *absolve te à peccatis*, si absolutio nulla sit; falsò dicit in persona Christi: *Hoc est Corpus meum*, si consecratio nulla sit. Exponit ergo formam consecratoriam, divini nominis invocatoriam, periculo falsitatis, eo ipso quo ipsam exponit periculo frustrationis.

62 4°. eadem virtus, quæ prohibet irrita facere Sacramenta, prohibet ea citra cogentem necessitatem exponere certo periculo irritationis; sicut eadem virtus, quæ prohibet occidere, vel stuprare proximum, &c. prohibet ipsum citra cogentem necessitatem exponere certo periculo occisionis, stuprationis, &c. Sed religio, & reverentia debita Sacramentis, sive eorum Authori, prohibet irrita facere Sacramenta: igitur & prohibet ea citra cogentem necessitatem exponere certo periculo irritationis. Cui exponitur, ipsum administrando cum materia, vel forma incerta, relicta certà.

63 5°. meritò arguitur irreverentià in Deum, qui in Dei cultu adhibet cæremonias probabiliter, vel probabilius profanas & gentiles, dum potest adhibere certò christianas & sacras. Et qui adorationi exponit hostiam probabiliter, vel probabilius non consecratam, dum exponere potest certò consecratam. Igitur & qui in ministerio Sacramentorum adhibet materiam, vel formam probabiliter, vel probabilius invalidam, dum adhibere potest certò validam.

64 6°. sacrilegus est, non solum qui formam consecrationis (id est *plena formidinis verba*, ut loquitur Trid. sess. 17. c. 7.) profert super ligno & lapide; sed & qui sciens & volens sine necessitate exponit se periculo eam proferendi super ligno & lapide. Pariter ergo sacrilegus est, qui sciens & volens sine necessitate exponit se periculo eam proferendi super materia non magis idonea consecrationi, quam sit lignum & lapis.

65 7°. sicut zelus salutis animarum, & charitas in proximum; sic & religio in Deum jubet, ut (quoad fieri potest) in ministerio Sacramentorum incertis certa præferantur, juxta magistralem hanc Augustini regulam: *tene certum, dimitte incertum*. Homil. 41. inter 50. nunc firm. 393. Item *gravius peccat in rebus ad salutem anime pertinentibus, vel eo solo, quòd certis incerta præponit*. L. 1. de Bapt. contra Donatist. c. 3.

66 Jure proinde meritissimo S. D. N. Innocentius XI. damnavit propositionem n. 55. memoratam, damnandoque declaravit, eam non esse practicè probabilem, certumque proinde esse, quòd peccet, qui in Sacramentis conferendis sequitur opinionem probabilem de valore illius, relicta tutiore, etiamsi Sacramenta quæ confert, non sint tam necessaria ad salutem, quam sunt Baptismus, & Ordo Sacerdotalis, aut Episcopalis; tamen etiam ablit specialis lex, conventio, aut periculum gravis damni incurrendi, solumque proinde ad sit periculum nullitatis Sacramenti. Ex qua declaratione consequens est, Ministrum taliter conferentem adhuc peccaturum contra religionem, etiam casu dato, non concessio, quòd non peccaret contra charitatem. Contra quam tamen semper peccat, qui Sacramenti fructu (quod magnum semper bonum est) sciens & volens proximum privat, vel privationis illius periculo, absque cogente necessitate, ipsum exponit.

67 Dixi semper, *absque cogente necessitate*. Ubi enim spiritualis necessitas proximi exigit sine mora Sacramentum administrari, nec adeit certa materia, sed probabilis dumtaxat, *mauvil*; Deus in tali

necessitate succurri proximo, cum Sacramentorum periculo, quam proximum desitui omni remedio; sive *mauvil*, Sacramentum suum periclitari, quam salutem proximi. Cui proinde succurri vult, quantum fieri potest, adhibendo probabilior, tutiorque materiam, quæ adhiberi potest. Cum enim pro salute hominum instituta sint Sacramenta, quando simul vitari nequeunt periculum Sacramenti, periculumque salutis proximi, magis providendum est (quantum hic & nunc fieri potest) securitati salutis proximi, quam Sacramenti. Videri possunt Augustinus c. 1. de adulterin. conjug. c. 26. & 28. & S. Leo epist. 37. c. 1. & 2. ubi docet, Baptismus dubium, & non nisi probabiliter validum, administrandum esse in casu necessitatis, in quo certitudo haberi non potest: *ne dum plus justo metuitur, misericordia Dei salvari cupientibus donegetur*.

CAPUT IX.

Occurritur argumentis, quæ obijciuntur adversus dicta capite precedenti.

Obijcies 1°. non apparet ratio, ob quam in ministerio Sacramentorum minus liceat sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relicta tutiore, quam in qualibet alia materia. Quòd enim in ministerio Sacramentorum, sequendo probabilem opinionem de valore, relicta tutiore, subit aliquod periculum, ne fiat irritum Sacramentum; non cogit eo in ministerio tutiorem partem eligere, potius quam alibi. Ubi enim ratio probabilis asserit, non fieri irritum Sacramentum, probabile est Sacramentum eo modo rectè administrari. Rectè quippe administratur, ubi secundum rationem probabilem administratur.

Respondet, quidquid sit in alia materia (quæ de re to. 1. satis diximus) rationem multiplicem capite precedenti esse productam, ob quam id non licet in ministerio Sacramentorum. Neque enim licet formam sacramentalem, Christi & primæ Veritatis nomine prolata, sine necessitate exponere periculo vanitatis, & falsitatis. Quòd periculum quia non abstergit probabilitas opinionis de valore, probabile non est, quòd liceat probabilitatem istam sequi, neglecta certà vià, quæ dicto periculo potest occurrere. Sicut ex hoc quòd probabile sit, hoc vel illud medicamentum lethalius infirmo profuturum; quia tamen probabilitas ista non abstergit periculum in contrarium, probabile non est quòd liceat probabilitatem istam sequi, neglecto medicamento certò profuturo, quo periculo mortis infirmi potest occurrere. Quamvis ergo ratio probabilis asserat non fieri irritum Sacramentum: non sequitur esse probabile quòd sequi liceat probabilitatem istam, dum alia ratio probabilis ex adverso asserit fieri irritum Sacramentum, & periculo illius irritationis occurrere potest, adhibendo viam certam. Neque enim majori prudentià periculo irritationis Sacramentum exponitur, dum periculum istud vitari potest, quam infirmus exponatur periculo mortis, dum periculum istud vitari potest. Et sicut ubi ratio vel auctoritas probabilis aliquorum Medicorum asserit potum esse venenosum, tamen ratio vel auctoritas probabilis aliorum Medicorum asserit potum non esse venenosum, tanta imprudentia foret potum istum bibere, vel propinare, neglecto potu sanitatem, non mortem, certò allaturo, ut nullus Probabilista (nisi fortè læti sinepitis) adduci posset ad bibendum; ita similiter, &c.

Obijcies 2°. ex eo præcisè quòd subit aliquod periculum, ne fiat Sacramentum irritum, nulla equidem irreverentià nec injuria fit Sacramento,

dem secundum opinionem probabilem administratur. Cum ex una parte Sacramentum prudenter credatur habiturum effectum; ex alia parte si non habeat, Deo (nostris non indigenti) nullum damnum accrescat; neque Sacramentum magis capax sit damni, quam emolumenti, ex eo quod reverè valide vel invalidè fiat. Deus proinde in Sacramentis à Ministro nihil aliud exigit, nisi ut inculpate procedat, dum Sacramentum administrat. Inculpate verò procedit, dum secundum rationem probabilem procedit.

Respondeo negando antecedens. Ad ejus probationem. Respondeo, imprimis non prudenter credi habiturum effectum, si æque, vel magis probabile sit non habiturum effectum. Deinde ex hoc quod Deo & Sacramentum damnum nullum accrescat, non magis inferri potest, nullam in Deum, nec in Sacramentum irreverentiam committi per administrationem Sacramenti probabiliter, vel probabilis invalidam, quam inferri queat, nullam in Deum, nec in Sacramentum irreverentiam committi per illius administrationem certè invalidam. Quasi verò tunc solum in Deum, vel Sacramentum irreverentia committeretur, cum Deo, vel Sacramentum damnum verè inferretur. Quod si verum esset, qui manducat carnem, vel bibit calicem Domini indignè, reus non esset corporis & sanguinis Domini: cum nec Deo, nec Sacramentum damnum sacrilegè sumptione inferat. Idè autem, eo non obstante, irreverentia in Christi corpus & sanguinem committitur: quia, sicut Angelicus Doctor ait 2. 2. q. 99. a. 1. ad 3. *Secus honor est in honorante, non autem in eo qui honoratur*, ut dicitur in 1. Ethicorum; *ita etiam irreverentia est in eo qui irreverenter se habet, quamvis nihil noceat ei, cui irreverentiam exhibet*. Quantum ergo est in ipso, rem sacram violat, licet ea in se non violat. Non itaque Minister eo ipso Sacramentum inculpate administrat, quo administrat secundum opinionem probabilem de valore, neglectà vià certà. Cum ex reverentia Sacramentum debita, teneatur vià certà valori ipsius confidere, si queat, cavereque periculum invaliditatis, quantum in se est. Ad quod etiam adèd teneatur ex lege charitatis erga proximum, atque ex ordine amoris, ut eo ipso graviter peccet, quod in rebus ad salutem, atque incens animarum bonum pertinentibus, certis incerta præponit.

CAPUT X.

Solis hominibus, non Angelis, data est à Christo potestas Sacramenta conficiendi, & administrandi. In quorum tamen ministerio, solus Christus est Minister principalis.

70 *Solis hominibus, non Angelis, datam à Christo potestatem, colligitur ex Scriptura. Christus namque hominibus, non Angelis dixit: Docete omnes Gentes, baptizantes eos in nomine Patris, &c. Solis hominibus, non Angelis dixit: Hoc facite in meam commemorationem. Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, &c. Nec Angelis, sed hominibus scriptum est: Infirmatur quis in vobis, inducat Presbyteros, &c. Telle denique Apostolo Hebr. 5. Omnis Pontifex ex hominibus, non ex Angelis, assumptus, pro hominibus constituitur in iis que sunt ad Deum, ut offerat dona, & sacrificia pro peccatis.*

71 *Utitur tamen aliquando extraordinariè Deus, pro conferendis Sacramentis, ministerio Angelorum illorum, quos idem Apostolus ibidem c. 1. vocat administratores spiritus, in ministerium missos, propter eos qui hereditatem capiunt salutis.*
Tom. III.

Nec tunc dubitandum de valore Sacramenti, ficut nec de veritate corporis Christi, quod Sordemus Histor. Eccl. l. 6. c. 29. commemorat ab Angelo ministratum Marco Eremita. Neque de veritate valoreque ordinationis S. Amphiloii, in Episcopum Iconii, ab Angelis facta, mysticè & arcanè benedictione. De qua Nicephorus Callistus l. 11. c. 20. narrat, quod cum Episcopi, longo post tempore, ad eum eligendum ordinandumque convenissent, ubi ex eo cognoverunt ab Angelis Dei consecrationem eum accepisse, datà de tam sacra & divina gratia Deo gloria, ut Pontificem Dei cum timore & reverentia hominem admiserit, & solitè salutatione, atque osculo imperitioso, ea que Episcopalis functionis sunt, administrare & exequi permiserit.

Sed Deus ad hoc nunquam usus legitur ministerio Angelorum malorum. Et nefas est cogitare, tantam esse societatem lucis ad tenebras, conventionemque Christi ad Belial, ut tam sacrum tremendamque ministerium ipsis commiserit. Abominanda proinde est doctrina Lutheri lib. de miss. privat. ubi scribere non veretur: *Ego non dicam quod Papiæ dicunt, nullum Angelorum, nec Mariam quidem ipsam, consecrare posse. Sed econtrà dico: si diabolus ipse venires, & ego postea resisterem, diabolus sic irrepisset in officium Pastoris Ecclesie, in specie hominis vocatum ad predicandum, & publicè in Ecclesia docuisse, baptizasse, celebrasse Missam, & absolvisse à peccatis, & tali munere functum esse juxta institutionem Christi, tunc cogereur fateri, Sacramenta idèd non esse inefficacia, sed verum Baptismum, verum Evangelium, veram absolutionem, verum Sacramentum corporis & sanguinis Christi accepisse.*

Tamen verò Sacramenta conficiendi conferendique potestatem Christus hominibus contulit; non idèd homines constituit principes Sacramentorum Ministros, sed principale ministerium sibi soli reservavit. Minister enim principalis ille est, cujus nomine, vice, & Persona totum sacramentale negotium geritur. Non geritur autem nisi nomine, vice, & in Persona Christi. Ipse proinde est qui principaliter baptizat, confirmat, sacrificat, consecrat, absolvit, &c. juxta illud Joan. 1. *Hic est qui baptizat in Spiritu sancto*. Quæ verba explicans Augustinus tr. 6. in Joan. *Hic est (inquit) qui baptizat in Spiritu sancto. Petrus baptizat: hic est qui baptizat. Paulus baptizat: hic est qui baptizat. Judas baptizat: hic est qui baptizat. Et tr. 5. explicans hæc verba Joannis Baptiste: Vidi Spiritum descendentem quasi columbam de caelo, & mansit super eum. Et ego nesciebam eum. Quid in eo non noverat (inquit) tantam potestatem baptismatis ipsum Dominum habituram, & sibi retenturum, sive presentem in terra, sive absentem corpore in caelo, & presentem Majestate sibi retenturum baptismatis principaliter conferendi potestatem, ne Paulus diceret, baptismus meus. Idèd... nemo Apostolorum dixit, baptismus meus. Aliud proinde est baptizare per ministerium, quod Christi hominibus contulit: aliud baptizare per potestatem, sive proprio nomine: Quod quia designat principalem Ministerium, Christus sibi reservavit. Illius quippe baptismi est in cujus nomine datur, inquit Aug. 3. contr. Crescon. 11.*

Idèdque Apostolus 1. Cor. 1. Corinthios redarguit, quod unusquisque diceret: *Ego quidem sum Pauli: ego autem Apollonis: ego verò Cephe: ego autem Christi. Divisus est Christus? ... Aut in nomine Pauli baptizati estis?*

Et hinc virtus & efficacia Sacramentorum non est ex opere operantis hominis, sed ex opere operato Christi, ut idem Augustinus dicit in loco proxime relato. Et lib. 2. contra Parmen. c. 14.